

УДК 378.147:811.111'243:37.091.12

РОЗВИТОК УМІНЬ АНГЛОМОВНОГО ПРОФЕСІЙНО ЗОРІЄНТОВАНОГО СПІЛКУВАННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ

Ірина Пінчук

доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри педагогіки і психології початкової освіти
Глухівський національний педагогічний
університет імені Олександра Довженка,
м. Глухів, Україна
ORCID ID 0000-0002-1376-3977
pinchuk@gnpu.edu.ua

Людмила Федотенко

викладач англійської мови, спеціаліст вищої категорії
ВПС «Професійно-педагогічний фаховий коледж Глухівського національного
педагогічного університету імені Олександра Довженка»,
м. Глухів, Україна

Сергій Гордієнко

аспірант 2 року навчання Глухівського національного педагогічного
університету імені Олександра Довженка
м. Глухів, Україна

Анотація. У дослідженні розглянуто особливості розвитку умінь англomовного професійно зорієнтованого спілкування майбутніх фахівців освітньої галузі, що є передумовою успішної конкурентноспроможності їх на світовому ринку праці. Метою статті є теоретичний аналіз особливостей розвитку умінь англomовної комунікації майбутніх фахівців педагогічної галузі в професійній діяльності. Зазначено, що актуальним завданням розвитку відповідних умінь є використання вузькоспеціалізованої лексики для виконання професійно орієнтованих завдань, спрямованих на досягнення успішного спілкування у виробничих ситуаціях. У ході добору автентичних наукових фахових текстів перевага надається оригінальним публікаціям професійно орієнтованого спрямування, оскільки саме вони дають змогу об'єднати в єдине ціле найважливіші напрями у навчанні англійської мови: наукові монографії англійською мовою, матеріали конференцій, публікації результатів теоретичних і спеціальних досліджень, аналітичні статті у періодичних і фахових виданнях англійською мовою.

Ключові слова: майбутні фахівці освітньої галузі; професійно орієнтована комунікація; уміння англomовного спілкування.

Постановка проблеми в загальному вигляді. Глобальні інтеграційні процеси сучасного світу – об'єктивна й закономірна тенденція розвитку усіх сфер суспільного життя. Україна не може перебувати поза цивілізаційними

процесами сучасності, оскільки належить до однієї з найбільших європейських країн. Курс України до європейської інтеграції потребує якісних змін у сфері науки й освіти, що, своєю чергою, вимагає розроблення нових механізмів співробітництва з урахуванням вимог Болонської декларації. Відповідно сучасні вимоги до вищої освіти, що є сферою формування людського капіталу з високим рівнем знань, креативності, мобільності, сучасними професійними навичками, здатністю до інноваційної діяльності, значно підвищилися. У більшості Європейських країн система вищої освіти розвивається відповідно до здобутків науки, нових технологій і потреб модернізації економіки, що мають тенденцію до постійного прискорення.

Відповідно до інтеграційних процесів України до європейського освітнього простору, орієнтації на європейські стандарти якості підготовки фахівців освітньої галузі, розширенням міжнародної співпраці важливості набуває сформованість у фахівців освітньої галузі англомовної комунікативної компетентності.

Оскільки основними визначальними аспектами соціально-економічного розвитку країни є розвиток продуктивної європейської стратегії в освітній сфері, найефективніші результати її варто враховувати й упроваджувати до вітчизняної освітньої практики. На нашу думку, досвід розвинутих європейських країн містить потужний потенціал для вивчення й удосконалення специфіки розвитку англомовної комунікативної підготовки майбутніх учителів. Вище зазначене обумовлює потребу вільного володіння іноземною мовою випускниками закладів вищої освіти України як важливого чинника конкурентоспроможності їх на світовому ринку праці.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Розвиток англомовної компетентності майбутніх учителів відбувається згідно з процесом професійної підготовки майбутніх фахівців освітньої галузі й регламентується документами державного значення, зокрема положеннями базового Закону України «Про освіту» (2017), Закону України «Про вищу освіту» (2014), Національної рамки кваліфікацій (2019), Концепції розвитку освіти України на період 2015–2025 роки (2014), Державного стандарту початкової загальної освіти (2018), Концепції «Нова українська школа» (2016). Концептуальні основи нової парадигми вітчизняної освіти визначено в нових стандартах вищої освіти, що ґрунтуються на рекомендаціях Європейського Парламенту та Ради (ЄС) «Про основні компетенції для навчання протягом усього життя» (2006).

У законі «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення освітньої діяльності у сфері вищої освіти», що набув чинності 16

січня 2020 р., зазначено, що стандарти вищої освіти за кожною спеціальністю розробляє центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки з урахуванням пропозицій галузевих державних органів, що забезпечують формування і реалізують державну політику у відповідних сферах, галузевих об'єднань організацій роботодавців і затверджує їх за погодженням з Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Відповідно до Закону «Про вищу освіту» (2014) «науковий рівень вищої освіти передбачає здатність особи визначати та розв'язувати соціально значущі системні проблеми у певній галузі діяльності, що є ключовими для забезпечення сталого розвитку та вимагають створення нових системоутворювальних знань і прогресивних технологій».

Аналіз Національної рамки кваліфікацій (2019), на основі якої розробляються нові стандарти вищої освіти, дав змогу переконатися, що комунікативна компетентність є ключовою, а також здатність спілкуватися – однією з основних ліній проєкту TUNING(2000).

У «Методичних рекомендаціях щодо розроблення стандартів вищої освіти» (2017) наголошується про необхідність формування трьох блоків компетентностей: інтегральну – узагальнений опис кваліфікаційного рівня, що виражає основні компетентнісні характеристики рівня щодо навчання або професійної діяльності; загальні – універсальні компетентності, що не залежать від предметної сфери, але важливі для успішної подальшої професійної й соціальної діяльності в різних галузях освітньої діяльності та особистісного розвитку фахівця; спеціальні (фахові, предметні) – компетентності, що залежать від предметної сфери й також є важливими для успішної професійної діяльності за певною спеціальністю.

Формулювання мети статті. Метою статті є теоретичний аналіз ключових аспектів розвитку англомовної комунікативної компетентності фахівців педагогічної галузі в професійній діяльності.

Результати дослідження. Розвиток умінь англомовного професійно зорієнтованого спілкування майбутніх фахівців освітньої галузі є важливим завданням, яке спрямоване на формування здатності ефективно комунікувати в професійному контексті, зокрема в міжнародному середовищі. Цей процес включає кілька ключових аспектів, першим серед яких є визначення змісту і цілей професійно орієнтованої англійської мови для майбутніх фахівців освітньої галузі.

Задля визначення змісту курсів англомовного професійно зорієнтованого спілкування майбутніх учителів звернемося до теорії формування змісту освіти.

Вітчизняна дослідниця Л. Бірюк вважає, що в педагогіці виокремлено три рівні формування змісту освіти: 1) рівень загального теоретичного уявлення відповідно до основних компонентів соціального замовлення (рівень освітньої програми); 2) рівень навчальних дисциплін та відповідних навчальних програм; 3) рівень навчального матеріалу, реалізований у підручниках, навчальних посібниках, методичних рекомендаціях, лекційних матеріалах тощо. Зміст професійної англomовної підготовки майбутніх учителів визначається освітніми програмами, навчальним планом, навчальними програмами, робочими програмами.

Аналіз освітніх програм підготовки майбутніх учителів ОС «Молодший спеціаліст», ОС «Бакалавр», ОС «Магістр», навчальних програм, сучасних державних документів вищої освіти України спонукає до висновку про те, що в контексті сучасного вдосконалення якості професійної англomовної підготовки в українських ЗВО зміст навчання англійської мови майбутніх учителів передбачає оновлення й модернізацію на трьох рівнях:

I рівень – *рівень освітньої програми*, що визначає навчальний план та зміст професійної підготовки, що узгоджується й уточнюється щорічно відповідно до бажаних результатів навчання та сформованих компетентностей на кінець навчання; навчальний план слугує засобом регулювання, стандартизації й порівняння викладання та навчання на всіх рівнях;

На рівні освітньої програми зміст англomовної підготовки майбутніх учителів розглядається нами з позицій системного підходу як єдність мотиваційно-ціннісного, когнітивного, комунікативно-діяльнісного та рефлексивного компонентів комунікативної компетентності майбутніх фахівців. На цьому рівні визначено основні дисципліни освітніх програм, наповнені відповідним контентом як нормативних, так і вибіркових дисциплін циклів загальної та професійної підготовки. Зміст навчання англійської мови визначено в робочих програмах дисциплін («Іноземна мова (англійська)», «Англійська мова за професійним спрямуванням», «Практика усного і писемного мовлення», «Англійська мова для академічних цілей») для майбутніх педагогів має враховувати специфіку їхньої професійної діяльності.

II рівень – *рівень навчальної програми* – на основі освітньої програми створюється навчальний план, що розглядається й затверджується вченою радою ЗВО, в якому за освітніми компонентами визначено компетентності майбутнього фахівця як джерело інновацій. З огляду на це, на нашу думку, є потреба постійно оновлювати зміст фахової підготовки та окремих дисциплін, що забезпечить формування компетентностей відповідно до результатів модернізації й

реформування освіти. Новий навчальний план містить осучаснені цілі навчання, зміст і методичні вказівки. Обґрунтований освітній навчальний план є основоположним документом для побудови модулів і проектування дисциплін;

III рівень – *рівень навчального матеріалу* – зміст кожної дисципліни відображено в навчальній програмі та робочій навчальній програмі, що є інструментом для оцінювання процесів викладання й навчання. Навчальні програми – це орієнтир викладачеві в оцінюванні студентів для з'ясування їхніх рівнів оволодіння компетентностями з метою вдосконалення власної освітньої діяльності, а також студентам в оцінюванні власного прогресу для планування вдосконалення вивчення дисциплін.

На третьому рівні змісту навчання англомовної професійно зорієнтованої комунікативної компетентності фахівців освітньої галузі важливими є аспекти, детальніше описані нижче.

Таблиця 1

**Ключові аспекти змісту професійно орієнтованої англійської мови
для майбутніх фахівців освітньої галузі**

№	Аспект змісту	Опис
1	Лексико-граматичні аспекти	<ul style="list-style-type: none"> Формування базового та спеціалізованого словника з педагогіки, психології та методики викладання. Опанування граматичних структур, необхідних для академічного письма й усного мовлення.
2	Навчальні навички	<ul style="list-style-type: none"> Вміння читати наукові тексти з педагогіки англійською мовою. Написання статей, есе, дослідницьких звітів. Проведення презентацій на педагогічну тематику.
3	Міжкультурна компетенція	<ul style="list-style-type: none"> Ознайомлення з культурними особливостями англомовних країн. Вивчення моделей міжкультурного спілкування.
4	Методична підготовка	<ul style="list-style-type: none"> Використання англійської для пояснення матеріалу. Розробка навчальних планів та інтеграція двомовного навчання.

Фахова орієнтація передбачає той факт, що процес навчання англійської мови має бути спрямованим на підготовку до реальних ситуацій професійного спілкування, таких як участь у конференціях, написання наукових статей,

комунікацію з колегами-іноземцями.

Міждисциплінарний підхід передбачає інтеграцію професійних тем із різних галузей освіти (педагогіка, психологія, методика викладання).

Використання автентичних матеріалів (текстів, аудіо- та відеоматеріалів), що відображають реальні професійні ситуації мають бути націлені на потребу в міжкультурній комунікації та необхідність використовувати мову для навчання, дослідження та професійного розвитку.

Основними цілями англомовного професійно зорієнтованого навчання фахівців освітньої галузі є розвиток комунікативних умінь, а саме формування вміння вести професійний діалог з англомовними колегами, участь у міжнародних конференціях, семінарах і симпозіумах.

Наступним важливим питанням формування англомовної компетентності майбутніх фахівців освітньої галузі є вивчення методів розвитку професійного англомовного спілкування. Методи розвитку професійного англомовного спілкування для майбутніх фахівців освітньої галузі базуються на інтеграції теоретичних знань, практичних навичок і міжкультурної компетентності. Навчальні стратегії повинні враховувати потреби студентів у застосуванні англійської мови в реальних професійних контекстах.

Основними сучасними методами розвитку професійного англомовного спілкування є інтерактивні, проєктні, використання ІКТ, метод кейсів, інтеграція, міжкультурна комунікація, автентичне навчання.

Інтерактивні методи відіграють провідну роль у формуванні англомовної компетентності майбутніх освітян. У ході розвитку англомовної компетентності студентів ми використовували рольові ігри з метою моделювання ситуацій, які можуть виникати у професійній діяльності (наприклад, проведення уроку, обговорення методів викладання, співбесіда). Дискусії та дебати застосовувалися задля обговорення педагогічних проблем англійською мовою, що сприяє розвитку аргументації та критичного мислення. Моделювання міжнародних конференцій надало змогу студентам готувати виступи, презентації та брати участь у дебатах, розвиваючи як усне мовлення, так і навички публічного виступу.

Проєктний метод передбачав розроблення освітніх проєктів англійською мовою з метою створення навчальних матеріалів, планів уроків чи методичних рекомендацій для інтегрованого навчання, наприклад, розроблення методичних посібників для учнів. Виконання групових завдань із використанням англійської мови покращило командну роботу та англомовне спілкування.

Методи використання ІКТ застосовувалися для проведення вебінарів та

онлайн-конференцій, участі в міжнародних подіях, що надають можливість практикувати реальне професійне спілкування. Нами використовувалися онлайн-платформи (Zoom, Microsoft Teams) для проведення занять і тренувальних сесій англійською мовою. Окрім того, задля підвищення мотивації студентів ми використовували мовні додатки Quizlet чи Kahoot для вивчення професійної лексики.

Метод кейсів було імплементовано з метою аналізу реальних ситуацій із педагогічної практики: студенти англійською мовою вирішували проблеми, описували шляхи їх розв'язання, розробляли рекомендації.

Метод інтеграції CLIL (Content and Language Integrated Learning) забезпечував викладання педагогічних дисциплін англійською мовою, що поєднує одночасне вивчення професійного контенту та практику мови.

Важливу роль для розвитку англомовної компетентності відіграють інтенсивні мовні курси, проведення короткострокових мовних тренінгів, орієнтованих на специфічну професійну тематику, наприклад, підготовка до міжнародних конференцій.

Міжкультурна комунікація є невід'ємною частиною професійно орієнтованого залучення студентів до обмінних програм, міжнародних проєктів, що вимагають англомовної комунікації з колегами з інших країн. Автентичне навчання передбачає робота з реальними англомовними текстами (науковими статтями, навчальними посібниками), які використовуються в освітній практиці. Важливим також є вивчення педагогічних методів через відеоматеріали, лекції англійською мовою. Впровадження цих методів сприяє розвитку навичок усного та писемного мовлення в професійному контексті, збільшенню рівня міжкультурної компетентності, підвищенню конкурентоспроможності випускників на міжнародному ринку праці.

Професійно зорієнтоване навчання майбутніх фахівців освітньої галузі активно інтегрує сучасні технології та інструменти для підвищення якості підготовки та відповідності викликам глобалізованого світу. Ці технології сприяють розвитку мовленнєвих, педагогічних і дослідницьких навичок.

Важливими для розвитку англомовної компетентності є технології та інструменти, що використовуються викладачами і освітньому процесі. Використання таких платформ, як Edmodo, Moodle, Quizlet для вивчення фахової лексики та організації навчального процесу можуть підвищити мотивацію вивчення англомовної професійно орієнтованої англійської мови. Інтеграція MOOCs (Massive Open Online Courses) від провідних університетів для самостійного вдосконалення та розроблення персоналізованих навчальних

траєкторій із використанням мобільних застосунків для вивчення професійної англійської мови значно осучаснюють освітній процес.

Переваги використання сучасних технологій та інструментів розвитку англomовної комунікативної професійно зорієнтованої компетентності майбутніх освітян вбачаємо в інтеграції інновацій у навчальний процес, підвищенні цифрової грамотності студентів, розвитку навичок роботи в міждисциплінарному та міжнародному середовищі. Основні з них подано в таблиці 2.

Таблиця 2

Основні технології та інструменти розвитку професійно орієнтованої англійської мови для майбутніх фахівців освітньої галузі

№	Технологія	Назва	Функція
1.	Платформи управління навчанням (LMS)	Moodle, Google Classroom, Edmodo	Організація навчального процесу, подання матеріалів, тестування, обмін завданнями. Підтримка міжкультурного спілкування через інтегровані форуми.
2.	Інтерактивні інструменти	Kahoot, Quizlet, Mentimeter	Розвиток професійної лексики, створення інтерактивних вікторин, тренування комунікативних навичок.
		Padlet, Jamboard	Створення інтерактивних дошок для обговорення професійних питань.
3.	Мультимедійні ресурси	освітні відео з платформ YouTube, TED-Ed	Аналіз методів викладання та освітніх практик. Розробка власних мультимедійних матеріалів, наприклад відеолекцій, презентацій.
4.	Онлайн-курси та сертифікаційні програми	Coursera, edX, FutureLearn	Курси з педагогіки, методик викладання англійської мови та міжкультурної комунікації. Можливість отримання міжнародних сертифікатів.
5.	Сервіси для створення контенту	Canva, Prezi, Powtoon	Розробка візуально привабливих навчальних матеріалів, інтерактивних презентацій.
		Screeencast-O-Matic	Створення відеозаписів лекцій, інструкцій.
6.	Віртуальні симуляції та моделювання	Second Life for Education, Mursion	Моделювання навчальних ситуацій, наприклад, проведення уроків у віртуальному середовищі.
		VR/AR-	Інтерактивне занурення у навчальні

		технології	контексти для підвищення мотивації.
7.	Хмарні технології	Google Workspace (Docs, Slides, Forms)	Спільна робота над проектами, автоматизація опитувань і тестів.
		Microsoft Teams	Організація відеоконференцій, створення груп для співпраці.
8.	Технології аналізу даних	Tableau, Google Analytics	Аналіз успішності студентів та результатів навчання. Використання AI/ML-інструментів для персоналізації навчальних траєкторій.
9.	Інструменти для мовного навчання	Duolingo for Schools, Rosetta Stone, Busuu	Тренування англомовних навичок із фокусом на професійно зорієнтовану лексику. Використання технологій розпізнавання мовлення (наприклад, Speechling) для вдосконалення вимови.
10	Соціальні мережі та платформи обміну досвідом	Групи на LinkedIn, Facebook, Twitter	Професійна комунікація, участь у міжнародних педагогічних обговореннях.

З метою оцінювання рівня володіння англійською мовою рекомендуємо використовувати тести міжнародних стандартів CEFR (Common European Framework of Reference for Languages), TOEFL або IELTS для визначення рівня професійної англійської мови. Окрім того, можливим є автентичне оцінювання через аналіз виконання професійних завдань, наприклад, презентацій чи викладання теми англійською мовою.

Міжкультурна комунікація, організація студентських обмінів і програм академічної мобільності значно сприяють розвитку англомовної компетентності, вивченню культурних особливостей спілкування різних країн, розвитку міжкультурної компетентності через обговорення соціокультурних тем.

Висновки з дослідження і перспективи подальших розвідок. Беручи до уваги той факт, що зміни у сучасній вітчизняній освіті відбуваються відповідно до міжнародних глобалізаційних та міграційних процесів, відбулося переосмислення мети вивчення іноземних мов загалом, та англійської мови як засобу міжнародного спілкування зокрема. Розвиток англомовного професійно зорієнтованого спілкування майбутніх педагогів має практичне значення й допомагає підготуватися до роботи у глобалізованому освітньому середовищі,

підвищити конкурентоспроможність на міжнародному ринку праці, сприяти впровадженню інновацій у навчальний процес.

Сучасні освітяни усвідомлюють відповідальність за власне навчання, розвиток навичок самостійного оволодіння англomовним матеріалом, здатність до самоаналізу й самоконтролю, що дозволить майбутнім фахівцям інтегруватись у європейський освітній простір та витримати конкуренцію на міжнародному ринку праці.

Перспективи подальших розвідок вбачаємо в дослідженні практичного застосування технологій та інструментів розвитку умінь англomовного професійно зорієнтованого спілкування майбутніх фахівців освітньої галузі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антонюк, В. (2021). Інтеграція вищої освіти України в європейський освітній простір для розвитку людського капіталу. *Журнал європейської економіки*, том 20, № 3 (78), 573–595.
2. Артёмов, І. В. (2012). Інтеграція вищої освіти України у світовий освітній простір: внесок Закарпатського державного університету. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*, 108 (1), 29–37.
3. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання (2003). Науковий редактор українського видання доктор пед. наук, проф. С.Ю. Ніколаєва. Київ: Ленвіт.
4. Інтеграція в європейський освітній простір: здобутки, проблеми, перспективи : монографія (2011). За заг. ред. Ф. Г. Ващука. Ужгород : ЗакДУ.
5. Луговий, В. І. (2009). Інтеграція в європейські простори вищої освіти і досліджень – важлива складова геополітики України: успіхи і труднощі реалізації. *Геополітика України: історія і сучасність*: зб. наук. пр. Ужгород: Ліра, Вип.1. 312 с.
6. Наказ Міністерства освіти і науки України № 167 від 10 лютого 2021 р. «Про затвердження дорожньої карти з інтеграції науково-інноваційної системи України до європейського дослідницького простору». URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-dorozhnoyi-karti-z-integraciyi-naukovo-innovacijnoyi-sistemi-ukrayini-do-yevropejskogo-doslidnickogo-prostoru>
7. Підгорний, А. З., Корольова, Т. С., Павлова, Т. В., Лапіна, І. С. (2017). Проблеми управління фінансами вищих навчальних закладів: монографія. Одеса: ФОП Гуляєва В. М.
8. Пінчук, І. О. (2020). Іншомовна комунікативна компетентність учителя початкової школи: теорія та методика: монографія / за наук. ред. Л. Я. Бірюк. Черкаси: Чабаненко Ю. А.
9. Суліма, Є. М., Шепелев, М. А. (2010). Глобалістика: підручник. Київ: Вища школа.
10. Турута, О. В., Жидкова, О. О. (2019). Модернізація системи вищої освіти як необхідна складова частина інтеграції України в європейський освітній простір. *Інноваційна педагогіка*, Випуск 10, Том 2, 181–183.
11. Pashko, A. O., & Pinchuk, I. O. (2019). Intellectual Methods of Estimation of Intending Primary School Teachers' Foreign Language Communicative Competence. *IEEE International Conference on Advanced Trends in Information Theory (ATIT)*. Kyiv, Ukraine, pp. 439–444.
12. Pashko, A., & Pinchuk, I. (2024). Developing the English Language Communicative Competence of Future Teachers by Means of Mobile Apps. *Advances in Transdisciplinary Engineering*, 48, 746–755. URL: <https://www.icics.net/conf/2023/AIMEE2023/>
13. Chaika, O., Kushnierova, M., Zaitseva, N., Pinchuk, I., & Fedchenko, K. (2024). The

impact of communicative teaching methods on the professional training of english language and literature teachers. *Revista edapeci-educacao a distancia e praticas educativas comunicacionais e interculturais*, Vol. 24 (2), 176–189. <https://doi.org/10.29276/redapeci.2024.24.220983.176-189>

14. Song, Y., & Song, C. (2023). Enhancing academic writing skills and motivation: AI-assisted language learning for EFL students. *Frontiers in Psychology*

15. Chazal, E. de (2014). Oral communication in academic and professional contexts. *Semantic Scholar*. https://www.jrc.sophia.ac.jp/uploads/2023/03/Kiyo44_06_Garin.pdf

16. Huang, A. Y., et al. (2021). Technology integration in English language learning: Enhancing writing and speaking skills.

17. Gillet, A. (2014). Developing speaking competence for professional English.

18. Wu, J., & Liu, X. (2022). Intercultural communicative competence in English for specific purposes.

DEVELOPMENT OF ENGLISH-SPEAKING PROFESSIONALLY ORIENTED COMMUNICATION SKILLS OF FUTURE EDUCATIONAL PROFESSIONALS

Iryna Pinchuk

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor,
Professor of the Department of Pedagogy and Psychology of Primary Education
Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University,
Hlukhiv, Ukraine
ORCID ID 0000-0002-1376-3977
pinchuk@gnpu.edu.ua

Liudmyla Fedotenko

Teacher of English, Specialist of the Highest Category
VPU “Professional and Pedagogical College of the Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv
National Pedagogical University”,
Hlukhiv, Ukraine

Serhiy Hordiyenko

2nd year postgraduate student
Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University,
Hlukhiv, Ukraine

Abstract. The article deals with the characteristics of the development of English language professional communication skills of future specialists in the field of education, which is a prerequisite for their successful competitiveness in the global labour market.

The development of English-language competence of future teachers takes place in accordance with the process of professional training of future specialists in the educational sphere and is regulated by documents of national importance, in particular, by the provisions of the Basic Law of Ukraine “On Education” (2017), the Law of Ukraine “On Higher Education” (2014), the National Qualifications Framework (2019), the Concept of Development of Education of Ukraine for the period 2015-2025 (2014), the State Standard of Primary General Education (2018), the Concept “New Ukrainian School” (2016). The conceptual bases of the new paradigm of national education are defined in the new standards of higher education, which are based on the recommendations of the

European Parliament and the Council (EU) “On key competences for lifelong learning” (2006).

The purpose of the article is a theoretical analysis of the features of the development of the English language communication skills of future specialists in the pedagogical field in professional activities.

It is found that the current task of developing relevant skills is the use of highly specialised vocabulary to perform professionally oriented tasks aimed at achieving successful communication in production situations. In the selection of authentic scientific and professional texts, preference is given to original publications of a professional orientation, as they allow to combine in a single whole the most important areas of English language teaching: scientific monographs in English, conference materials, publications of the results of theoretical and special research, analytical articles in periodicals and professional publications in English.

The development of professional English communication of future teachers has practical significance and helps to prepare for work in a globalised educational environment, to increase competitiveness in the international labour market and to promote the introduction of innovations in the educational process. Modern pedagogues are aware of their responsibility for their own learning, the development of skills for independent mastery of English language material, the ability of self-analysis and self-control, which will allow future specialists to integrate into the European educational space and to withstand competition on the international labour market.

Keywords: future educational specialists; professional communication; English language communication skills.

REFERENCES

1. Antoniuk, V. (2021). Intehratsiia vyshchoi osvity Ukrainy v yevropeyskyi osvittii prostir dlia rozvytku liudskoho kapitalu [Integration of Ukrainian higher education into the European educational space for the development of human capital]. *Zhurnal yevropeiskoi ekonomiky, tom 20, № 3 (78)*, 573–595. [in Ukrainian]
2. Artomov, I. V. (2012). Intehratsiia vyshchoi osvity Ukrainy u svitovyi osvittii prostir: vnesok Zakarpatskoho derzhavnogo universytetu [Integration of Ukrainian higher education into the world educational space: the contribution of the Transcarpathian State University]. *Aktualni problemy mizhnarodnykh vidnosyn, 108 (1)*, 29–37. [in Ukrainian]
3. Zahalnoievropeiski Rekomendatsii z movnoi osvity: vyvchennia, vykladannia, otsiniuvannia (2003). Naukovyi redaktor ukrainskoho vydannia doktor ped. nauk, prof. S.Yu. Nikolaieva. Kyiv: Lenvit. [in Ukrainian]
4. Intehratsiia v yevropeyskyi osvittii prostir: zdobutky, problemy, perspektyvy : monohrafiia (2011). Za zah. red. F. H. Vashchuka. Uzhhorod : ZakDU. [in Ukrainian]
5. Luhovyi, V. I. (2009). Intehratsiia v yevropeyski prostory vyshchoi osvity i doslidzhen – vazhlyva skladova heopolityky Ukrainy: uspikhy i trudnoshchi realizatsii [Integration into the European spaces of higher education and research is an important component of the geopolitics of Ukraine: successes and difficulties of implementation]. *Heopolityka Ukrainy: istoriia i suchasnist: zb. nauk. pr.* Uzhhorod: Lira, Vyp.1. [in Ukrainian]
6. Nakaz Ministerstva osvity i nauky Ukrainy № 167 vid 10 liutoho 2021 r. «Pro zatverdzhennia dorozhnoi karty z intehratsii naukovo-innovatsiinoi systemy Ukrainy do yevropeiskoho doslidnytskoho prostoru». URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-dorozhnoyi-karti-z-integraciyi-naukovo-innovacijnoyi-sistemi-ukrayini-do-yevropejskogo-doslidnickogo-prostoru> [in Ukrainian]
7. Pidhornyi, A. Z., Korolova, T. S., Pavlova, T. V., Lapina, I. S. (2017). Problemy upravlinnia finansamy vyshchykh navchalnykh zakladiv: monohrafiia [Problems of financial management of higher educational institutions]. Odesa: FOP Huliiava V.M.
8. Pinchuk, I. O. (2020). Inshomovna komunikatyvna kompetentnist uchytelia pochatkovoї shkoly: teoriia ta metodyka: monohrafiia [Foreign language communicative competence

of a primary school teacher: theory and methodology]. za nauk. red. L. Ya. Biriuk. Cherkasy: Chabanenko Yu. A.

9. Sulima, Ye. M., Shepieliev, M. A. (2010). Hlobalistyka [Global studies]. Kyiv: Vyshcha shkola.

10. Turuta, O. V., Zhydkova, O. O. (2019). Modernizatsiia systemy vyshchoi osvity yak neobkhidna skladova chastyna intehratsii Ukrainy v yevropeyskyi osvittinii prostir [Modernization of the higher education system as a necessary component of Ukraine's integration into the European educational space]. *Innovatsiina pedahohika, Vypusk 10, Tom 2*, 181–183.

11. Pashko, A. O., & Pinchuk, I. O. (2019). Intellectual Methods of Estimation of Intending Primary School Teachers' Foreign Language Communicative Competence. *IEEE International Conference on Advanced Trends in Information Theory (ATIT)*. Kyiv, Ukraine, pp. 439–444.

12. Pashko, A., & Pinchuk, I. (2024). Developing the English Language Communicative Competence of Future Teachers by Means of Mobile Apps. *Advances in Transdisciplinary Engineering*, 48, 746–755. URL: <https://www.icics.net/conf/2023/AIMEE2023/>

13. Chaika, O., Kushnierova, M., Zaitseva, N., Pinchuk, I., & Fedchenko, K. (2024). The impact of communicative teaching methods on the professional training of english language and literature teachers. *Revista edapeci-educacao a distancia e praticas educativas comunicacionais e interculturais*, Vol. 24 (2), 176–189. <https://doi.org/10.29276/redapeci.2024.24.220983.176-189>

14. Song, Y., & Song, C. (2023). Enhancing academic writing skills and motivation: AI-assisted language learning for EFL students. *Frontiers in Psychology*

15. Chazal, E. de (2014). Oral communication in academic and professional contexts. *Semantic Scholar*. https://www.jrc.sophia.ac.jp/uploads/2023/03/Kiyo44_06_Garin.pdf

16. Huang, A. Y., et al. (2021). Technology integration in English language learning: Enhancing writing and speaking skills.

17. Gillet, A. (2014). Developing speaking competence for professional English.

18. Wu, J., & Liu, X. (2022). Intercultural communicative competence in English for specific purposes.

Матеріали надійшли до редакції
21.11.2024 р.